

TISKOVÁ ZPRÁVA

140. divadelní sezona 2022/2023

generální ředitel Národního divadla prof. MgA. **Jan Burian**,
umělecký ředitel Baletu **Filip Barankiewicz**,
umělečtí ředitelé Činohry **Martin Kukučka** a **Lukáš Trpišovský**,
umělecký ředitel Opery ND a Státní opery **Per Boye Hansen**,
umělecký šéf Laterny magiky **Radim Vizváry**

Kontakty pro média:

Tomáš Staněk, tiskový mluvčí, t.stanek@narodni-divadlo.cz, +420 605 207 249

Kateřina Hanáčková, PR Baletu, k.hanackova@narodni-divadlo.cz, +420 777 208 249

Kateřina Ondroušková, PR Činohry a Laterny magiky, k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz, +420 773 759 391

Kateřina Motlová, PR Opery ND a Státní opery, k.motlova@narodni-divadlo.cz, +420 725 712 443

Markéta Faustová, PR Laterny magiky, m.faustova@narodni-divadlo.cz, +420 722 119 091

140. DIVADELNÍ SEZONA 2022/2023

Národní divadlo pro divadelní sezonu 2022/2023 připravuje 19 premiér.

Nabídka je tradičně pestrá. Do 140. divadelní sezony vstupuje Národní divadlo s novým uměleckým vedením souboru Činohry. Uměleckými řediteli se stávají Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský. Kmenovým režisérem Činohry bude Michal Vajdička, dramaturgický tým posílí Jana Slouková. Proměnou v září prochází i umělecké vedení Opery. Novým hudebním ředitelem Opery Národního divadla se stává Robert Jindra. Na post hudebního ředitele Státní opery nastupuje Andriy Yurkevych.

Pro divadelní sezonu 2022/2023 připravilo Národní divadlo 28 skupin předplatného. Rozděleno je do šesti kategorií (premiérové, exkluzivní, rodinné, seniorské, žánrové a vícežánrové). Diváci ve skupinách najdou převážně tituly, které budou mít v nové sezoně premiéru. Zařazeny jsou i osvědčené rodinné tituly – například *Rusalka*, *Čert a Káča* v obnovené premiéře, *Zázrak (s)tvoření* či opera *Jeníček a Mařenka*. Předplatitelské skupiny jsme zpřehlednili. Jednožánrové skupiny máme: 3 činoherní, 3 operní a 2 baletní. V rámci spolupráce s Českou filharmonií mohou naši abonenti stále využít jako bonus 30% slevu na koncerty České filharmonie. Na oplátku stejnou slevu poskytujeme abonentům koncertních řad České filharmonie na naše představení na všech scénách.

Zahájení sezony 2022/2023 na Střeleckém ostrově

Ve čtvrtek 1. září bude ve 14:00 hodin na Střeleckém ostrově připraven bohatý program. Diváci se mohou těšit na tvůrčí dílny, taneční i pěvecká vystoupení umělců napříč soubory, besedy s umělci Baletu, Činohry, Opery a Laterny magiky, stánek s nabídkou plakátů, knih a zajímavých propagačních materiálů Národního divadla, fotokoutek nebo bazárek, do kterého věnovali oblečení umělci ND. A nebude chybět ani oblíbená kapela Základní kameny úrazu, ve které vystupují členové souboru Činohry. Vstup zdarma.

Divadlobraní

Díky tradičnímu a oblíbenému Divadlobraní (letos s podtitulem Dobrý ročník!) mohou diváci navštívit představení uváděná do konce října s 25% slevou. **Sleva je platná od 22. 8. do 30. 9. 2022** a lze ji využít na představení do konce října.

Otevřené divadelní dílny pro děti a mládež z Ukrajiny i ČR

Konec prázdnin v Národním divadle letos patří dětem a dospívajícím z řad široké veřejnosti. Přízemí Provozní budovy B Národního divadla se ve dnech 26. až 30. srpna v čase 10:00–17:00 promění v tvořivá zákoutí s divadelní tematikou. Děti a dospívající ve věku 8 až 15 let se mohou pod lektorským vedením volně zapojovat dle vlastní chuti a volného času do scénografické, pohybové, malířské či kostýmní dílny.

Účast je bez registrace a zdarma, omezena je pouze maximální kapacita na 40 dětí současně. Kromě programu v dílnách si po celou dobu mohou rodiče s dětmi zahrát pátrací hru kolem Národního divadla či velkoplošné divadelní pexeso.

Národní divadlo nabízí skrze divadelní dílny otevřený prostor dětem a dospívajícím z Česka i z Ukrajiny a seznamuje je s divadelním prostředím a některými profesemi.

BALET NÁRODNÍHO DIVADLA 2022/2023

„Umělci po celém světě chápou, že svoboda, tolerance a respekt – politický, osobní i umělecký – jsou pro zdravou a živou společnost nezbytné. Divadelní scény jsou působivým příkladem toho, že umění se intenzivně dotýká lidských srdcí. S velkou pokorou vnímám to, že po dvou letech pandemie – a uprostřed nečekaného válečného konfliktu – plánujeme 140. sezonu, v níž Balet ND odehraje více než 120 baletních představení na scénách Národního divadla plus zahraniční hostování. Zdá se to až neskutečné. Já však věřím, že se můžeme do budoucna dívat s nadějí. Že jsme se naučili stát v těžkých chvílích při sobě a že nás umění spojuje. Účinky živého divadla jsou nepopíratelné – kéž by příběhy na jevišti mohly proměňovat lidské životy.“ Filip Barankiewicz

První baletní premiérou sezony 2022/23 bude příběh dramatika Tennesseeho Williamse **Tramvaj do stanice Touha** v choreografii jednoho z nejslavnějších světových tvůrců Johna Neumeiera. Dílo chystáme pro Stavovské divadlo. V Národním divadle se pak můžete těšit na obnovené uvedení energického baletu **Popelka** v choreografii Jeana-Christopha Maillota naši diváci již toto dílo znají a ve Státní opeře na premiérový večer – poctu legendárnímu Georgi Balanchinovi v podobě jeho choreografií **Brahms–Schoenberg Quartet** a **Who Cares?**

Celý repertoár Baletu ND tvoří kromě zmiňovaných premiérových děl i dalších třináct titulů: velké klasické balety *Labutí jezero*, *Spící krasavice*, baletní příběhy *Romeo a Julie*, *Oněgin* nebo *Louskáček – Vánoční příběh*, vrací se divácky oblíbená *Marná opatrnost (La Fille mal gardée)*. Milovníky současné choreografie zveme na triptychy *Forsythe / Clug / McGregor* nebo inscenaci i poslední novinku *bpm (ARTZA, Bohemian Gravity, Bill)*. Stále na repertoáru zůstává složený večer *Kylián – Mosty času* nebo inscenace *Leonce & Lena*.

Výpravný dramatický balet Johna Neumeiera vznikl na motivy stejnojmenné divadelní hry Tennesseeho Williamse s hudbou Sergeje Prokofjeva a Alfreda Schnittkeho. Uvedení tohoto premiérového titulu je neobyčejně důležitý počín v dramaturgii Baletu ND, jelikož je to vůbec historicky poprvé, co se jméno slavného choreografa Johna Neumeiera objevuje na repertoáru Baletu Národního divadla, který se tím řadí k velkým světovým souborům. John Neumeier, umělecký šéf souboru Hamburg Ballet, v jehož čele stojí již od roku 1973, doposud vytvořil přes 160 baletních děl a spolupracoval s většinou významných tanečních scén po celém světě. Je znám především jako vynikající vypravěč. *Tramvaj do stanice Touha* je hluboký psychologický příběh, který se stal klasikou amerického dramatu. Premiéra inscenace ve Stavovském divadle bude pokračováním dramaturgické linky narativních komorních titulů světového tanečního divadla inspirovaných významnou literární předlohou, jakými dosud byly například balety *Kafka: Proces* nebo *Leonce & Lena*.
Premiéra se uskuteční 15. prosince 2022.

Znovuobnovená premiéra oblíbeného baletu *Popelka (23. března 2023 v Národním divadle)* z dílny světoznámého francouzského choreografa Jeana-Christopha Maillota na hudbu Sergeje Prokofjeva odráží další dramaturgickou linii Baletu ND – vracet na jeviště tituly, které se v minulosti staly velice oblíbené a jejichž kvalita a význam nikdy neztratí svou uměleckou hodnotu či aktuální výpověď. *Popelka* je velmi známý titul, vhodný pro dětského diváka, s mimořádnou hudební partiturou Sergeje Prokofjeva, který se tak vedle *Romea a Julie* stal stálíci repertoáru.

Jean-Christophe Maillot je výraznou vůdčí choreografickou osobností spjatou s neméně slavným baletním souborem v Monte Carlu, odkud tato inscenace pochází. Maillot má velmi osobitý styl, založený na vytříbeném, především výtvarném pojetí baletů. *Popelka* je inscenace se zvláštní krásou moderní estetiky a výjimečné energie, které prostupují všechny její složky – hudební, výtvarnou, režijní a choreografickou.

Inscenace s názvem *Who Cares?* je vlastně poctou **Georgi Balanchinovi**, jednomu z nejvýznamnějších světových choreografů, zakladateli neoklasického tance. Nabízí dvě choreografie: *Brahms–Schoenberg Quartet* a *Who Cares?*, které původně vznikly pro New York City Ballet a upozorňují především na výjimečné propojení tance a hudby díky pověsné Balanchinově geniální muzikalitě. Inscenaci uvedeme v premiéře ve zcela původní kostýmní a scénické výpravě **11. května 2023 ve Státní opeře**.

Brahms–Schoenberg Quartet je prvním abstraktním Balanchinovým dílem vytvořeným v roce 1966. Jde o jednoaktový balet pro padesát pět tanečnicků, který svým maďarsko-uherským espretem, nábojem a energií přináší skutečně plný zážitek vrcholící opojným finále.

Čtyřicetiminutový balet na hudbu jazzového skladatele **George Gershwin**a patří k Balanchinovým nejslavnějším a také nejradostnějším dílům. *Who Cares?* je jak název Balanchinova baletu v neoklasickém stylu, tak stará píseň, kterou George a Ira Gershwinovi napsali v roce 1931 pro balet *Of Thee I Sing*. O *Who Cares?* se říká, že si zachovává klasickou svěžest jako věčné martini – suché, upřímné, osvěžující, šité na míru, s lehkým náznakem citronu. Tento svižný a drzý balet evokuje živého ducha Freda Astaira, Ginger Rogersové a třicátá léta minulého století. Vyjadřuje temperament, který je velmi americký a nabitý osobitou energií. Robert Sealy z Ballet Review říká: „*Who Cares?* je úžasný. Ještě nikdy jsem v divadle neměl takovou chuť přeskočit orchestřiště a přidat se. Je to nefalšovaná radost.“

ČINOHRA NÁRODNÍHO DIVADLA 2022/2023

Činohra Národního divadla vstupuje do sezony 2022/2023 s novou dvojicí uměleckých ředitelů, Martinem Kukučkou a Lukášem Trpišovským, tedy režijním duem SKUTR. Dramaturgický plán této sezony ale vychází částečně také ze záměrů odcházejícího vedení, k čemuž Martin Kukučka s Lukášem Trpišovským dodávají: „*Některé tituly zvolené bývalým vedením ponecháváme – myslíme si, že jsou skvělou dramaturgickou volbou. To platí zejména pro **Rej**, kdysi skandální hru Arthura Schnitzlera.*“ Tuto hru v novém překladu Pavla Novotného pro Stavovské divadlo připraví francouzský režisér Arthur Nauzyciel, oceňovaný tvůrce, umělecký ředitel Národního divadla Bretaň, jehož doménou je vysoce stylizovaný jevištní jazyk a pečlivá práce s literární předlohou. Soubor deseti milostných rozhovorů napsal sice autor na konci devatenáctého století, tvůrčí tým jej ovšem chápe jako nadčasovou možnost nahlédnout nejzákladnější lidskou potřebu – potřebu sdílení a blízkosti. **Premiéry 3. a 4. listopadu 2022 ve Stavovském divadle.**

Po blízkosti a intimitě touží i Hordubal, hrdina stejnojmenného románu Karla Čapka. První premiéra v Národním divadle bude zajímavá svou nejednoznačností i netradiční detektivní zápletkou. Dramatizaci Ilony Smejkalové režíruje nový kmenový režisér Činohry ND Michal Vajdička, v jehož režijním stylu lze pozorovat i prvky konzervativního modelu divadla ozvláštěně o moderně vystavěné, řemeslně propracované jevištní situace. Při tvorbě výrazných charakterů především precizně pracuje s herci – a pro nastudování **Hordubala** je tedy skvělou volbou. **Premiéry 1. a 2. prosince 2022 v Národním divadle.**

Další premiéra ve Stavovském divadle bude patřit svébytné interpretaci antiky. **Bakchantky**, v novém překladu Matyáše Havrdy a Petra Borkovce, přinesou zejména téma davového šílenství. Režisér Jan Frič se často opírá o netradiční a provokativní čtení textu, vyhmátnout jádro textu a nalézt v něm téma, které rezonuje s jeho osobním a generačním pocitem z dnešní doby, se mu však daří jako málokomu – aktuálně se jeho *Vassa Železnovová* stala inscenací roku. **Premiéry 16. a 17. února 2023 ve Stavovském divadle.**

I Ladislav Stroupežnický, autor **Našich furiantů**, byl možná veden generačním pocitem, ostatně v roce 1887 nazval své nejslavnější dílo „komedií ze současnosti“. Na jevišti Národního divadla má jeho hra dlouhou inscenační tradici, režisérem nejnovějšího nastudování bude Martin Františák, současný umělecký šéf Švandova divadla a silný tvůrce poetických folklorních obrazů. **Premiéry 2. a 3. března 2023 v Národním divadle.**

Třetím titulem ve Stavovském divadle budou **Nebezpečné známosti** v režii a nové dramatizaci dua SKUTR. Tento román Choderlose de Laclose se dočkal mnoha úspěšných filmových i divadelních adaptací a už téměř dvě stě padesát let fascinuje své čtenáře a diváky. Vyprázdňenost společenských i erotických vztahů, přetvářka i bezohledné sobectví promlouvají významně i k dnešku. **Premiéry 4. a 5. května 2023 ve Stavovském divadle.**

Poslední premiérou sezony a jediným činoherním titulem uvedeným na Nové scéně bude autorský projekt Jiřího Havelky. **Premiéry 22. a 23. června 2023 na Nové scéně nebo v náhradním prostoru.**

Pátý ročník mezinárodního divadelního festivalu *Pražské křižovatky* se koncentrováním do měsíce října vrátí k původnímu impulzu jeho vzniku – připomenutí narozenin Václava Havla. Síla humanismu, otázka etických a morálních hodnot, podpora pronásledovaných umělců, kteří svou tvorbou statečně bojují za svobodu, to vše jsou trvalé hodnoty odkazu této mimořádné osobnosti a v dnešních dnech je více než kdy jindy nutné si je připomínat. V rámci letošního ročníku se uskuteční hostování Slovenského národního divadla s inscenací ***Bál***, dnešním pohledem na nelítostný mikrosvět vztahů na malé vsi podle povídek spisovatelky Boženy Slančíkovéj-Timravy v režii Michala Vajdičky; Ivan Vrypajev, dramatik a režisér světového formátu, přiveze na festival autorskou inscenaci ***1,8 M***, mezinárodní projekt s tématem politických procesů v Bělorusku, který vychází z autentických dokumentů, a francouzský režisér a herec Arthur Nauzyciel uvede ve spolupráci s Francouzským institutem promítání záznamu své inscenace ***Dáma s kaméliemi***. **Festival proběhne ve dnech 15.–20. října 2022.**

Mimo klasický repertoár chce Činohra realizovat další projekty – například scénická čtení textů ze Studia pro nové drama a z běloruských textů, které vznikly v rezidenci Činohry, v rámci diskusních večerů ND Talks budou reflektována současná společenská témata ve vztahu k připravovaným inscenacím atd.

Pro vše, co nás během následující sezony čeká, nacházejí Martin Kukučka s Lukášem Trpišovským shrnující rámeček: *„Snažili jsme se, aby dramaturgický plán reflektoval současnou dobu, byl divácky vzrušující a tematicky pestrý. Při finalizaci jsme si přesto uvědomili, že většina titulů má něco společného, jde především o vztahové hry a příběhy, do popředí často vystupuje téma vášní – ať už v osobní, či v politické a sociální rovině. To vše jsou plány, které se ale bez vás v hledišti rozplynou v pouhopouhý vzduch. Zachovejte nám tedy vaši přízeň. Žijme kulturou – vášnivě!“*

LATERNA MAGIKA 2022/2023

Pro jubilejní 140. sezonu Národního divadla připravuje Laterna magika premiéru inscenace **Krajina těla** v režii uměleckého šéfa Radima Vizváryho.

Radim Vizváry se svým inscenačním týmem zkoumá metaforu krajiny jako těla. Volně asociativní pohybově vizuální jevištní báseň bude fúzí moderních filmových technologií, tance, fyzického divadla a nového cirkusu. Krajina jako tělo – tělo jako krajina? Jaký je jejich vztah z pohledu básnického vyprávění, kdy se pomalu odhalují skrytá zákoutí paralel a analogie obou světů?
Premiéra proběhne 10. a 11. listopadu 2022 na Nové scéně.

Dalším projektem, který Laterna magika chystá, je **LUNatic**, site-specific performance v koncepci Miřenky Čechové. Inscenace bude po tři večery 13.–16. října probíhat na festivalu digitální a kreativní kultury Signal Festival, který letos oslaví desáté výročí.

Inscenace **LUNatic** je inspirována tvorbou francouzské surrealistické básničky Joyce Mansourové a české surrealistické básničky Jany (Honzy) Krejcarové. Doprovodí ji videomapping českého vizuálního umělce Erika Bartoše. Temný a bohatý vnitřní svět umělkyně, která bojuje s vlastními stíny, představí Laterna magika v Kateřinské zahradě na Karlově náměstí.

„Kreativní spolupráce a kombinace různých uměleckých žánrů jsou důležitou součástí koncepce Laterny magiky. Jsem velmi rád, že se podařilo navázat spolupráce se Signal Festivalem. Do budoucna bychom rádi pokračovali tímto směrem a tvořili s těmi, kdo mají podobné soudobé tvůrčí umělecké cítění,“ říká umělecký šéf Laterny magiky Radim Vizváry.

Laterna magika se také zúčastní **23. října Cen ministerstva kultury 2022**. Ukázky z inscenací Laterny magiky od jejího počátku až po současnost spolu s jedinečným vstupem, přichystaným pouze pro tento večer, připravil Radim Vizváry spolu s režisérem Mojmírem Kučerou, audiovizuálním umělcem Erikem Bartošem a choreografkou Lenkou Vagnerovou.

Paralelně probíhají přípravy na velkolepý projekt v režii Petra Formana **Ptačí sněm**, který je plánován na 141. sezonu. Tento multižánrový projekt se inspiruje dílem Jean-Clauda Carrièra a jeho kořeny sahají k filozofickým textům z 12. století. Podstatou je téma problematické komunikace. Spojitost se současným multikulturním světem, ve kterém lidé přes všechny moderní technologie stále obtížněji hledají cestu k vzájemnému porozumění, je více než zřejmá. Ptačí říše nabízí možnost srozumitelné metafory a inspiruje k žánrové pestrosti, včetně humorného nadhledu i metafyzického zamyšlení. Na světě žije víc než deset tisíc druhů ptáků. Když spolu dokáží žít ve vzájemné symbióze, proč by to nedokázali lidé? Jak říká Kurt Vonnegut: *„Přál bych si, abychom se raději všichni narodili jako ptáci.“*

Do sezony 2022/2023 přejdou ze současného repertoáru tyto inscenace: **Poe, BatoLaterna, Robot Radius, Zázrak (s)tvoření, Cube**.

Laterna magika bude letos také častěji na zájezdových turné. *„Jsme moc rádi, že se nám daří představovat naše inscenace i mimo Prahu. V této sezoně budou moci naše inscenace zhlédnout diváci například v Poličce, Ústí nad Labem, v Drážďanech, Třebíči nebo ve Znojmě. V jedné máme několik zahraničních zájezdů, například Tchaj-wan nebo Turecko,“* dodává Radim Vizváry.

Od října 2022 otvírá Laterna magika open classes pro profesionály v multižánrovém duchu. Vyučovat se tu bude nový cirkus, tanec, pantomima a další disciplíny.

OPERA NÁRODNÍHO DIVADLA A STÁTNÍ OPERA 2022/2023

„Zažíváme nelehké časy. Jsme hluboce znepokojeni válečným konfliktem a soucítíme s oběťmi nesmyslného násilí. V takové situaci nabývají hudba a opera mimořádného významu, a proto vás s hrdostí zveme do nové sezony,“ říká **Per Boye Hansen**, umělecký ředitel Opery Národního divadla a Státní opery.

V kontextu aktuálních událostí vnímá Národní divadlo o to intenzivněji nutnost sdělovat poselství cyklu **Musica non grata**, tedy poselství práva na svobodný život v klidu a míru ve světě, kde jsou dodržována demokratická práva: „Oběti totalitních režimů chceme uctít tím, že si připomeneme šíři a kvalitu umělecké tvorby těch, jejichž talenty, životní energie, touha po poznání, humor i odvaha experimentovat narazila na intoleranci a brutalitu národního socialismu. Po velmi dlouhé době jsme se rozhodli na repertoár v rámci cyklu *Musica non grata* zařadit operetu.“ První novou inscenací sezony bude revuální opereta **Ples v hotelu Savoy** Paula Abrahama. Jejího nastudování se zhostil slovensko-český režisér Martin Čičvák.

Projekt **Musica non grata** vzniká za finanční podpory Velvyslanectví Spolkové republiky Německo.

Říjnový koncert Opery Národního divadla **Hommage à Smetana, Kovařovic, Ostrčil** s dirigentem **Robertem Jindrou**, novým hudebním ředitelem, bude poctou výjimečným osobnostem české hudby, které zcela zásadním způsobem formovaly podobu operního souboru Národního divadla, ať v pozici uměleckého šéfa nebo jako hudební skladatelé. Jako sólisté vystoupí mezzosopranistka Štěpánka Pučálková, klavírista Marek Kozák a herec David Prachař.

Dále pak **v lednu 2023** čeká posluchače zážitek v podobě dvou koncertů Opery Národního divadla pod taktovkou **Johna Fioreho**, který tak po několika letech opět navazuje na předchozí úspěšnou a bohatou spolupráci s Národním divadlem. Na programu lednového koncertu jsou mimořádná díla dvou nejvýznamnějších představitelů ruské hudební emigrace 20. století – Sergeje Rachmaninova a Igora Stravinského, konkrétně Rachmaninovova velká chorální symfonie **Zvony** inspirovaná proslulou básní E. A. Poea a neméně slavná Stravinského opera-oratorium **Oidipus rex**, v níž v titulní roli vystoupí **Štefan Margita** a v roli Vypravěče netradičně **Dagmar Pecková**.

Weinbergerova opera **Švanda dudák** si v posledních letech opět razí úspěšnou cestu na zahraničních scénách. Její světová premiéra se odehrála právě na prknech Národního divadla, kde nyní rozšíří slovanský repertoár a kde její příběh po letech nově **v říjnu 2022** vylíčí divadelní mág, režisér Vladimír Morávek, kterého znají diváci z úspěšné inscenace *Kouzelné flétny* ve Stavovském divadle.

V březnu 2023 bude na jevišti Státní opery uvedeno dílo rakouského skladatele Alexandra Zemlinského **Šaty dělají člověka**. „Inscenaci této opery vytvoří nizozemská režisérka *Jetske Mijnsen*, která v uplynulých letech slavila velké úspěchy v několika významných evropských operních domech. Hudební nastudování připraví talentovaná mladá litevská dirigentka *Giedrė Šlekytė*, která se tak stane první dirigentkou, již byla svěřena nová inscenace v pražské Státní opeře,“ upozorňuje Per Boye Hansen.

A první ženou, která se ve Stavovském divadle ujme hudebního nastudování **Figarovy svatby**, bude zkušená a renomovaná britská dirigentka Julia Jones. „Novou inscenaci této opery uvedeme jako poslední díl mozartovsko-dapontovské trilogie v koprodukcii s Národním divadlem v Mannheimu. Inscenaci vytvoří *Barbora Horáková Joly*, pražská rodačka, která získala mezinárodní uznání jako jedna z předních operních režisérek své generace a kterou pražští diváci již dobře znají z inscenací *Verdiho Rigoletta* a dvojprogramu složeného z *Weillových Sedmi smrtelných hříchů* a *Schönbergova Očekávání*,“ upozorňuje Hansen. *Barbara Horáková* je mimochodem režisérkou, jejíž pojetí *La Traviaty* otevře nadcházející sezonu v Semperově opeře v Drážďanech.

Růžový kavalír Richarda Strausse, který bude uveden **na scéně Státní opery v listopadu 2022**, a **Figarova svatba** W. A. Mozarta spolu úzce souvisejí. Strauss a jeho libretista Hugo von Hofmannsthal chtěli vytvořit moderní verzi Mozartova mistrovského díla. K nastudování naší nové inscenace *Růžového kavalíra* jsme pozvali věhlasného režiséra Andrease Homokiho.

Armida bude první inscenací, kterou po svém nástupu do funkce hudebního ředitele Opery Národního divadla nastuduje dirigent **Robert Jindra**, který k tomu uvádí: „*Jsem velmi rád, že se na našem jevišti po třiceti letech objeví Dvořákova poslední opera Armida. Dílo, na kterém Dvořákovi nesmírně záleželo a jehož provedení při světové premiéře z mnoha příčin neudělalo autorovi velkou radost. Pevně věřím, že tento dluh vůči dílu se nám společně s Jiřím Heřmanem coby režisérem této inscenace podaří splatit.*“

Na začátku sezony Robert Jindra nově hudebně nastuduje poetickou inscenaci **Rusalky** režiséra Jiřího Heřmana a připraví koncertní provedení Janáčkovy opery **Věc Makropulos** s Evou Urbanovou v hlavní roli Emilie Marty. Vodní vílu Rusalku poprvé na scéně Národního divadla ztvární Kateřina Kněžíková a Vodníka světoznámý basista Günther Groissböck. „*Velmi se také těším, že v Národním divadle opět budu moci dirigovat Smetanovu Libuši. Ten pocit je pro mě vždy výjimečný,*“ podtrhuje Jindra, pod jehož taktovkou proběhnou i provedení oper **Její pastorkyňa** Leoše Janáčka a **Čert a Káča** Antonína Dvořáka.

Poslední premiérou sezony bude večer složený ze dvou operních skvostů tradičně uváděných spolu: Mascagniho **Sedláka kavalíra** a Leoncavallových **Komediantů**. Tato operní dramata na scéně ožíví renomovaný český režisér **Ondřej Havelka**, hudebního nastudování se ujme nový hudební ředitel Státní opery **Andrij Jurkevych**.

Andrij Jurkevych

Dirigent Andrij Jurkevych se od sezony 2022/2023 stává hudebním ředitelem Státní opery v Praze, kde se poprvé představil v květnu 2022 při provedení Verdiho opery La traviata.

Narodil se ve Zborově na Ukrajině, v roce 1999 absolvoval studium dirigování orchestru na Národní hudební akademii Mykoly Lysenka ve Lvově pod vedením Jurije Luciva. Téhož roku získal zvláštní cenu na Turčakově národní soutěži v Kyjevě. Následně se zdokonaloval u Jacka Kaspszyka v Národní opeře ve Varšavě, na Hudební akademii Chigiana v Sieně u Gianluigiho Gelmettiho, u Donata Renzettiho v Pescaře a u Alberta Zeddy v Pesaru.

Od roku 1996 je rezidenčním dirigentem Lvovské národní opery, kde debutoval v několika operách a baletech. V roce 2002 přesídlil do Itálie a od té doby pokračuje jeho kariéra také v zahraničí. Po debutu na Festivalu della Valle d'Itria v Martina Franca a Teatro dell'Opera di Roma v roce 2005 hostoval v mnoha italských a dalších divadlech, např. ve Vídeňské státní opeře, Státní opeře Berlín, Německé opeře Berlín, Bavorské státní opeře Mnichov, Théâtre Royal de la Monnaie v Bruselu, Vlámské opeře, Gran Teatre del Liceu v Barceloně, Teatro Real v Madridu, Teatro Municipal v Santiagu (Chile), v San Francisco Opera, Řecké národní opeře v Aténách, Teatro San Carlo v Neapoli, v operních domech ve Stuttgartu, Düsseldorfu, Drážďanech, Kolíně nad Rýnem, Curychu, St. Gallenu, Budapešti ad. Byl hudebním ředitelem Národní opery v Oděse, Národní opery ve Varšavě či Moldavského národního divadla opery a baletu. Je laureátem Mezinárodní operní ceny (8. ročník „Opera Star“) - Gli Oscar della Lirica. Je držitelem titulů čestný umělec Ukrajiny a Moldavska.

„*Oběma nově nastupujícím hudebním ředitelům přeji hodně štěstí a energie při plnění náročných uměleckých úkolů,*“ říká umělecký ředitel Opery Národního divadla a Státní opery Per Boye Hansen. „*Věřím, že svým nadšením, uměleckými zkušenostmi a rozhledem přispějí k budování jedinečného postavení Prahy na mapě operní Evropy.*“

DOPROVODNÉ PROGRAMY ND+

Pro základní a střední školy budeme mít znovu v nabídce interaktivní tvůrčí dílnu ve Stavovském divadle **Divadlo? Divadlo!**, během které studenti nahlédnou do divadelního provozu a na herecké zkušebně si vyzkouší několik divadelních profesí. Bude možné si vybrat z **tvůrčích dílen** k činoherním inscenacím: **Maryša, Sen čarovné noci, Král Oidipús, Kytice, Mnoho povyku pro nic, Hordubal, Bakchantky, Naši furianti** a přibude nová tvůrčí dílna k inscenacím Laterny magiky **POE** a **Krajina těla**.

Nabídku kurzů jsme rozšířili o dlouhodobější **participativní projekt** s veřejností **ND+LAB: Domov je tam, kde to bolí** a už třetí **letní kurz ND Young: Práce všeho soudruhu**. Pokračujeme také s oblíbeným cyklem workshopů pro studenty středních škol **ND Young** a kurzem tvůrčího psaní **Piš hry!** Už po šesté startujeme celoroční spolupráci s vybranou školou pod názvem – **Partnerská škola Činohry ND**, v letošní sezoně jsou to školy dvě – VOŠ, SOŠP a Gymnázium Evropská a ZUŠ Říčany.

Nově jsme v sezoně 2022/2023 získali finanční podporu Evropské unie a programu ERASMUS+ na divadelně-výzkumný projekt **Rozvod: Věc veřejná**. V rámci něj se bude skupina sedmi mladých divadelníků z České republiky a sedm studentů konzervatoře ze Slovenska zabývat tématem současných vztahů Čechů a Slováků očima mladých lidí.

Pro malé i velké diváky nabízíme tvůrčí dílny ke stávajícím baletním inscenacím: **Spící krasavice, Labutí jezero, Romeo a Julie, Leonce & Lena, Kylián – Mosty času**. Nicméně chystáme i novou dílnu novou k baletu **Popelka**. Školy mohou využít výukové **pracovní listy a baletní dílnu na téma Čajkovského baletů**, v nabídce zůstává i velmi oblíbená dílna u mladších školáků **Tutu je balerína**. Novinkou bude **dílna věnovaná současným choreografiím** a technikám moderního tance – ať se již bude hovořit o neoklasice **George Balanchina**, objevování pohybových možností **Williama Forsytha** či **Edwarda Cluga**. Věnovat se v nové dílně budeme i tématu hledání svobody – a to nejen v pohybu a tvorbě, ale i v životě.

V následující sezoně se mohou na nové operní dílny a programy těšit nejen děti všech věkových kategorií, ale i mladiství a dospělí diváci. Rodiny s dětmi mohou volit oblíbený program **Opera nás baví** či **pohádkovou dílnu** k operní inscenaci **Jeníček a Mařenka**. Školní děti se s operou seznámí při tvůrčích dílnách **Kouzelná flétna** nebo **Čert a Káča** a pro mladé dospělé připravujeme speciální **workshop** na téma opery **Káča Kabanová**. Návštěvníci vybraných operních představení si mohou cestu do Opery zpestřit **Procházkou hudební Prahou**, která je povede po stopách významných hudebních umělců. Pro akční a dobrodružné povahy připravujeme pátrací hru ve Stavovském divadle **Zachraňte operu!**, během níž se děti hravou formou seznámí se vznikem operního díla. Opera ND a SO připravila společně s režisérkou Alicí Nellis videoseriál pro děti a mládež o vzniku operní inscenace. Na operu se společně s moderátorem pořadu Honzou Cinou podívali z „druhé strany“. Sedm videí postupně ukazuje proces vzniku operního představení. Natáčení probíhalo během zkušebního procesu inscenace **Prodaná nevěsta** v Národním divadle.

Bohatou nabídku doprovodných programů již tradičně doplní dramaturgické úvody, autogramiády, setkání či diskuse s tvůrci u vybraných představení ve všech budovách Národního divadla.

Doprovodné programy ND+ se věnují také tématům mimo aktuální repertoár. V nadcházející sezoně budeme nadále nabízet oblíbené tvůrčí dílny v historické budově **Národní hoří!** a **Na stopě Národního divadla**. Školy si mohou zdarma objednat interaktivní hru **Národní hoří – zažij to online!**, kterou přes interaktivní tabuli hrajeme s žáky přímo ve třídách. Jedenkrát měsíčně je možné navštívit Divadelní archiv ND při programu **Zákoutí archivu**, či si vypít šálek kávy se zaměstnanci ND v rámci cyklu setkání **ND Café** a dozvědět se zajímavosti o jejich profesích.

V příští sezoně se zaměříme také na pedagogické pracovníky a vytvoříme prostor pro pravidelná setkávání, hledání nových cest, jak v duchu kreativního vzdělávání lépe propojit divadlo se školami. V reakci na množství lidí prchajících před válkou, kteří našli útočiště v ČR, vyvíjíme a budeme nabízet nové formáty doprovodných programů jak pro organizované skupiny, tak i jednotlivce z řad občanů Ukrajiny. Naším cílem je dát místním i nově příchozím dětem a mladistvým prostor pro vzájemná setkání nad společnými tématy, možnost spolupracovat a tvořit divadelně.

MECENÁŠSKÝ KLUB

Do další sezony vstoupí Národní divadlo s uceleným filantropickým programem tak, jak je to běžné v divadelních a operních domech po celém světě. Vedle velkého sponzoringu a Mecenášského klubu ND, který letos slaví 12. výročí, mohou dárci podpořit Národní divadlo skrze projekt **CHAIRity – Vaše křeslo v Opeře**, který zve dárci k adopci křesel ve Státní opeře. K Mecenášskému klubu ND se také mohou nově připojit právnické osoby a podpořit touto cestou Národní divadlo. Cílíme tak na menší a střední firmy, právnické kanceláře, soukromé kliniky a další.

Fundraisingové aktivity Mecenášského klubu přinesly Národnímu divadlu v roce 2021 celkem **3 311 783 Kč**.

Z darů našich mecenášů bude v nadcházející sezoně podpořena řada uměleckých projektů našich souborů – například baletní inscenace *Tramvaj do stanice Touha*, činoherní inscenace *Nebezpečné známosti*, inscenace Laterny magiky *Krajina těla* a operní inscenace *Sedlák kavalír/Komedianti*. Upřímně děkujeme všem našim mecenášům, že s námi zůstali v těžkých časech a i nadále podporují Národní divadlo. Je nám ctí.

CENY GENERÁLNÍHO ŘEDITELE NÁRODNÍHO DIVADLA

Irina Burduja (Cena Baletu)

Irina Burduja působí v souboru Baletu Národního divadla od roku 2012. Její křehký a přitažlivý vzhled ji předurčuje k rolím mladých dívek. Za roli oddané Olgy v Crankově baletu *Oněgin* byla v roce 2020 nominována na Cenu Thálie, oceňována byla její technická jistota spolu se správnou mírou bezstarostnosti a veselí. Niterně dramatické ztvárnění titulní postavy v české premiéře baletu *Romeo a Julie* Johna Cranka jí v únoru 2022 přineslo povýšení na první sólistku. Své stále stoupající interpretační dovednosti potvrdila také jako Klárka v baletu *Louskáček – Vánoční příběh* nebo v náročném partu hlavní role Princezny Aurory ve *Spící krasavici*.

Se stejnou mírou profesionality jako ve velkých dílech klasického repertoáru vystupuje i v moderních či neoklasických choreografiích. Na jeviště vždy přináší neopakovatelný půvab, který vychází z její dokonalé fysis a zároveň je tvořen jejími výjimečnými osobními a uměleckými kvalitami.

Pokaždé, když Irina tančí, je to ryzí radost. Setkání s něžnou krásou, která není běžná, vyrazí dech a zaslouží si obdiv a respekt. Hluboké uznání.

Anna Fialová (Cena Činohry)

Vystudovala Pražskou konzervatoř a v Činohře Národního divadla nejdříve pouze hostovala. Na jevišti Stavovského divadla se poprvé objevila v roce 2017 jako dychtivé, po lásce a vášni toužící Děvčátko v inscenaci *Krvavá svatba* v režii uměleckého dua SKUTR. Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský ji posléze obsadili i do mimořádně úspěšné *Kytice*, kde Anna – zejména v baladách *Vodník* a *Holoubek* – dokázala, že jakoukoliv emočně komplikovanou, či naopak krystalicky čistou a jednoduchou jevištní situaci je schopna vyjádřit pohybem, zpěvem, slovem nebo jejich vzájemnou kombinací. Od sezony 2019/2020 je členkou Činohry Národního divadla a přes své výrazné mládí neustále přesvědčuje mimořádně všestranným talentem. Umí se skvěle napojit na stylizovaný divadelní tvar a přejít v jediném okamžiku k vnitřnímu psychologickému herectví, což předvedla zejména v Mikuláškově inscenaci *Stát jsem já*. Jako Kráska v pohádce Daniely Špinar *Kráska a zvíře* má v sobě i neobyčejnou jímavost, něhu a vroucnost. A jako vůdčí a rozhodná Agáta v absurdní metaforické inscenaci autorky a režisérky Elišky Říhové *Všem se nám uleví* dokáže být také přesvědčivě civilní i šířavě groteskní. Svou účastí rovněž podpořila Havelkova filmového *Očitého svědka* a telefonickou inscenaci *Linka: Makropulos*. Během několika let na jevišti Národního divadla vyvrála v mimořádnou osobnost, která v divadelních projektech nejen účinkuje, ale zároveň je svým přístupem i aktivně spoluvytváří. Anna Fialová k Národnímu divadlu zkrátka patří, ostatně tu také zastupuje už třetí rodinnou generaci.

Arnheiður Eiríksdóttir (cena Opery)

Islandská mezzopranistka Arnheiður Eiríksdóttir je od sezony 2020/21 sólistkou Opery Národního divadla v Praze. Od sezony 2021/22 ji můžeme v ND slyšet jako Rosinu (*Lazebník sevillský*), Varvaru (*Káťa Kabanová*), Cherubína (*Figarova svatba*) a Dorabellu (*Così fan tutte*) a také v operním domě v Kolíně nad Rýnem jako Kuchtíka (*Rusalka*). V letech 2018–2020 byla členkou operního studia při Opeře v Kolíně nad Rýnem, kde k jejím rolím patřily Carlotta (Salieri: *La scuola de'gelosi*), Svatá Margarete (Braunfels: *Scény ze života svaté Jany*), Jennie Hildebrand (Weill: *Street Scene*), Múza/Nicklausse (*Hoffmannovy povídky pro děti*), Smrt (Stravinskij: *Slavík*), Glückskind (Stefan Johannes Hanke: *Ďábel se třemi zlatými vlasy*) a Mercédès (*Carmen*).

Arnheiður vystudovala zpěv na konzervatoři v Reykjavíku (2007–2012) a pokračovala na vídeňské Universität für Musik und darstellende Kunst pod vedením Sebastiana Vittucciho, Christopha Ulricha Meiera a Reto Nicklera. Ještě během studií se představila jako Cherubín, Meg Page (Verdi: *Falstaff*) a Andronico (Händel: *Tamerlan*) v zámeckém divadle ve vídeňském Schönbrunnu, Dorabella v Daegu Opera House v Jižní Koreji a Jeníček (*Jeníček a Mařenka*) v Islandské opeře. Spolupracovala s dirigenty jako Claude Schnitzler, Alfred Eschwé, Stefan Soltesz, Rainer Mühlbach, Jaroslav Kyzlink a Karl-Heinz Steffens a s režiséry jako Grischa Asagaroff, Lydia Steier, Jean Renshaw, Magdalena Švecová a Calixto Bieito.

V Národním divadle patří Arnheiður Eiríksdóttir svým talentem, nadšením a přístupem k oporám celého souboru.

Hana Vláčilová (Síň slávy ND)

Je červen 1999 a ve Státní opeře Praha se hraje *Giselle*. Když dozní poslední tóny a znovu se otevře opona, stojí uprostřed drobná balerína a kolem ní se vrší květiny. Po čtvrtstoletí protančeném v Národním divadle se loučí Hana Vláčilová...

Giselle byla jedna z jejích nejpůsobivějších rolí a skvělé byly i další postavy: Kitri v *Donu Quijotovi*, Aurora ve *Spící krasavici*, Klárka v *Louskáčkovi*, Julie v *Romeovi a Julii*, Frygie ve *Spartakovi* a samozřejmě *Odetta* a *Odilie* v *Labutím jezeře*. Hana byla skutečnou primabalerínou; s výbornou technikou, talentem pro hereckou drobnokresbu, hudebním cítěním. Silnou osobnost diváci vytušili hned při jejím prvním vstupu na jeviště. Nechodili jen na titul, ale na Vláčilovou.

Že jde o velký talent, naznačily úspěchy už na začátku kariéry: zlatá medaile z mezinárodní soutěže ve Varně, druhá cena v Tokiu. Záhy přišla nabídka angažmá v Komické a Státní opeře v Berlíně.

Hana Vláčilová odmítla, kývla jen na pravidelná hostování. Jejím snem bylo Národní divadlo.

Jemu věnovala celou svou taneční kariéru.

Poté, co se zavřely dveře za její rolí baletky, předávala své zkušenosti dál: jako šéfka Laterny magiky nebo baletu Státní opery, a především jako pedagožka, znalkyně a inscenátorka klasického baletního repertoáru.

GENERÁLNÍ PARTNER

OFICIÁLNÍ PLATEBNÍ KARTA

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

PARTNEŘI INSCENACÍ

PARTNER PREMIÉROVÝCH VEČERŮ

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Prof. Dr. Dadjia Altenburg-Kohl

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER INSCENACÍ

mediální skupina **mafra**

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

 Český rozhlas